

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljano:

vse leto 15 K
1/2 10 „
1/4 5 „

Poslanično, štampiljke, stanjajo 10. jun. 1909.
„SOČA“ ima naslednje izdajne priloge: Ob novem letu, „Kazipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu, „Vozni red železnice, parnikov in poštinih zvez“.
Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po Pofit-vrstah 60. in 61. t. t. 1. vrsta 6 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. popoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravništvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „SOČE“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gld. 1:60.

„SOČA“ in „PRIMOREC“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afrič, Gledališka ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponto Nuovo 9; Ilen, Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški, na Goriškem; Peter Krebelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Verdi 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Prosel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirenska cesta; Iv. Srdagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Solska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

En milijon v pomoč propalemu zavodu „Banca popolare goriziana“.

„Il Popolo“, glasilo goriškega prošta in državnega poslanca dr. Faiduttija, je povedal v svoji številki od 11. t. m., da je ministerski svet v svoji seji v četrtek 3. t. m. dovolil svoto en milijon K v pomoč zavodu „Banca popolare goriziana“, ki je v likvidaciji.

Zajedno s tem so naznanjali drugi laški listi, da je prevzela končno „Banca commerciale triestina“ likvidacijo omenjenega laškega zavoda v Gorici.

Corriere pravi, da je te dni „Banca commerciale triestina“ otvorila svojo filijalko v Gorici ter začela ob enem z likvidacijo zavoda „Banca popolare goriziana“. Pravi, da jo občinstvo z veseljem sprejema v svojo sredo ter jo hvali kot velik denaren zavod, ki ima najugodnejše zveze; zato bo občinstvo tudi zaupalo tej banki. Kakor je mogla uspešno poslovati v Trstu, Dalmaciji in Tridentu, tako more tudi tukaj razviti ugodno poslovanje. Potem pozdravlja „Corriere“ banko ter jej zeli najboljšo prihodnost, prepričan, da mesto in dežela bosta imela od nje najboljše dobiček. Tako „Corriere“, Goriški Lahi naj si kupijo tisto številko „Corriere“, pa jo dobro shranijo, kajti pride čas, ko bodo videli, kako zaslepljen je bil „Corriere“, ko je pel omenjeni slavošpev.

V hudih stiskah so bili vsi oni Lahi, ki so bili prizadeti pri polomu zavoda „Banca popolare goriziana“. Kaj storiti? Kako se rešiti, da ne pride polom še nad posamezne ter da ne zapadejo še sodnemu preganjanju. Škode imajo že tako dosti, da jo bodo vedno pomnili, popolnega poraza in uničenja pa jih je rešila kar nakrat avstrijska vlada. Ministerski svet je dovolil en milijon K v pomoč njihovega zavoda, katerega so tako imenitno vodili, da so ga zavozili popolnoma pod pot. — Če bi se pri kakem slovanskem zavodu kaj takega godilo, to bi bili krivi paragrafi kaz. zak., preiskave, zapori, razpra-

ve, to bi imela opravka vlada in sodnija; za Lahe pa velja včasih druga pravica. Svoječasni preds. „Gor. lj. pos.“ je moral samo radi gonje od druge stranke pred sodnike na dolgo razpravo, ki je morala postaviti ono gonjo le v pravo luč ter je bil t. č. predsednik brez drugega seveda oproščen — tu pa se je dognalo, da so borzne spekulacije, proti pravilom zavoda, spravile banko pod zlo. Seveda se pelha vsi krivdo le na bivšega ravnatelja Colle, toda kdo je tisti, ki verjame, da je kriv edini Colle?

Država nima denarja za najrazličnejše nujne potrebe; dan na dan se zdelujejo načrti za nove davke — tu pa je bil kar nakrat na razpolago en milijonček, da se prime pod pazduho goriške laške banke-rotacije ter se jih dvigne kvišku. Seveda mi kot ljudje ne želimo slabega svojemu bližnjemu ter ne poznamo podlosti in škodoželjnosti, ki sta doma pri „Corrieru“, ki je veselja vriskal, ko je zaprl pred 2 letoma svojo trgovino neki slov. trgovec, ter zraven še izrecno pristavil, da se veseli te nesreče, ki je zadela Slovence. Za kaj takega so zmožni le ljudje, ki se bijejo po prsih s svojo dvatisočletno kulturo, ki pa se ob vsaki priliki skačejo za barbare, ki stojijo daleč proč od one dvatisočletne kulture. Milijonček je Lahe čisto zmešal. Pozabiti intencije nekaj časa na irredentizem, okoli katerega se je sukal še binkoštni praznik v Benetkah; hrbet obrnejo Montecitoriu in gledali bodo nekaj časa proti cesarskemu Dunaju, odkoder je prišel milijonček. Njihovi liberalni poslanci pa bodo ponižni hlapčki vlade, ki jih bo znala lepo vneti v svoje namene. Iz stisk in zagate so rešeni, nič več se jim ni bati. Ali drag bo ta milijonček.

S povzdignjenimi rokami so lepo prosili in dosegli so, kar so hoteli.

Vlada pa je izkoristila stiske in zagato gospodov, ki so glavni stebri laške liberalne stranke, prav imenitno v nemške svrhe.

„Banca commerciale triestina“ je pravzaprav nemški zavod. Za njo stoji nemški Bankverein. Ta banka napravi filijalko tudi v Trzinu, ki se čudovito hitro razvija, in v Pulju. Tako se je vsedla

nemška banka lepo v Gorici in tako se bo njeno pomočjo širil nemški vpliv tudi po naši deželi. Zasluga za to gre velikim Lahom v Gorici, ki imajo vedno na jeziku svoje laštvo ter obljubujejo, da so pripravljeni boriti se do zadnje kaplje krvi, da se ne razširi tuja moč po „laških tleh“, ki so pa vkljub temu z vsemi rokami hitro pograbilili za milijonček, da jih reši hipne stiske ali likratu odpre pot, široko pot nemškemu vplivu prav med Lahi samimi.

Laška liberalna stranka je prodala goriške Lahe nemškemu vplivu za en milijon. Da se more izvršiti likvidacija njegovega zavoda, katerega je proglašala za emanacijo laške liberalne narodne stranke, je odprla pot nemškemu kapitalu. To se bo še maščevalo na Lahih, to bodo še javkali; ali pomagati ne bo nič; zgodovina bo govorila, da so goriški liberalni Lahi leta 1909. zabili jeden glavni stebrov nemškemu mostu do Adrije.

DOPISI.

Iz tolminskega okraja.

Znamenitosti v Baški dolini. — Skoraj da bi bil mlajši rod nže kmalu pozabil, da se je na Tolminskem tik Podmelca v Klavžah, v Baški soteski, še pred nedavnim časom, nahajala živahna domača industrija. Spretni kovači so izdelovali najrazličnejše domače orodje, posebno sekire in plenkače se je razpošiljalo celo v daljno Galicijo in Rumunijo, katere so tamošnji drvarji jako čislali. Mlin je neprenehoma ropotal, da je moral prebaviti vse žito, koje je dala cela Podmelška okolica. Stara in primitivna žaga je noč in dan drsala ter s svojo izredno vodno silo pripomogla, da so se tamošnji gozdi, žal, že pred davnim časom izsekali. V času, ko je še na Tolminskem platnarija in suknarija cvela, se je posebno odlikovala valjalnica in barvalnica v Klavžah. Zlasti s Cerkljanskega se je posebno volneno žensko blago še do zadnjega časa dajalo v Klavže barvat. Vsaka nevesta, koja je hotela do svoje popolne slave se dvigniti, je morala dati svoja mnogoštevilna volnena domača obla-

vzdiha se ne morem spominjati tedanjega življenja; teklo mi je kakor sen, poln prijetnih fantomov. Kako dolgo sem živel v bajevni deželi na strani krasne Laohin, ne morem povedati, ker nisem mislil na to, da bi štel dni, kar bi sicer tudi ne bilo baš lahko, kajti pravzaprav je bil neprestano dan. Solnce tam ni nikdar zahajalo. Moralo pa je to biti več nego leto, kajti Laohin mi je porodila tebe, in začel si se skoro razumno ozirati po svoji okolici, ko me je usodni slučaj ali — boljše rečeno — moja lastna norost naenkrat oropala moje sreče.

Moram ti povedati, da sem se pričel smatrati za velikega filozofa. Zroč s svojega začaranega okna na ljudski svet sem se zdel samemu sebi neizmerno vzvišen. S preziranjem sem zrl na to perle, to beganje, to neprestano pretvarjanje in laži človeške družbe. Zdelo se mi je, da sem, kakor se pravi, iz čisto drugega tešta. Pozabljal sem, kako lahko se mi je bilo varovati vsega tega, ko na pozemeljskem svetu nisem imel lastnega interesa in ko moj lastni jaz ni prišel v nikako dotiko in razmerje z ostalimi ljudmi. Moja domišljavost se je kaznovala. Neprestano sem se smejal nečimurnosti drugih, in moja lastna

čila v Klavže barvat, kajti le ta barva je baje tudi na fante in snubača »blagodejno« uplivala.

V sedanjem času pa, ko naša gizdava mladina tuje, pariške mode in barve bolj ljubi nego domače, je vsled tega tudi slavnostna barvalnica v Klavžah zgubila svojo privlačnost ter z drugimi podjetji vred popolnoma propala.

Ker vsa ta podjetja niso več služila modernim časovnim zahtevam, je pokupil vse te stavbe z vodno močjo vred občeznani podjetnik nadarjeni gospod A. Križnič, dežel. poslanec in župan v Kanalu.

Ogromnih denarnih žrtev in truda je stalo gospoda podjetnika, da je s svojo drznostjo v divjeromantični globoki skalnati strugi reke Bače pričel delati podvodno cementno stavbo v svrhu, da že po naravi vstvarjeni visoki slap umetno izpopolni ter vodno silo kar mogoče pomnoži, koja naj bi služila njegovim industrijskim namenom.

Vsa ta naporna dela so se podjetniku v celnem obsegu posrečila, kajti to dokazuje 22 m visoki cementni jez, s kojim se je deroča reka Bača dvignila. Strokovnjaki cenijo, da se z malenkostnimi troški jez lahko še toliko dvigne, da bi teža in padec vodne sile do 550 konjskih močij dosegla.

S tem, da se je reka Bača zaježila, je nastalo v ozadju 800 m dolgo in 450 m široko divno jezero, pri katerem so za občudovalce naravnih krasot tudi čolni pripravljeni.

Izvanredno krasen prirodni prizor pa se opazovalcu kaže, ko gleda, kako svojeglavno se reka Bača vali črez visoki jez v skalnati in grozni prepad.

S svojim silovitim bučanjem, s kojim se spušča valovje v globoko skalnato brezno, je povzročeno, da se voda iz globočine nad 100 m visoko in široko kadi in pršči, tako, da potniku na obraz nekaka rosnata megla pritiska.

Naravnost očaran pa je opazovalec, kadar ob solčnem svitu opisane prirodne krasote opazuje. Ko solčni žarki prodirajo skozi izpod slapa se vzdigujoče vodeno meglo, zazreš na nasprotni strani v najlepšem jasnem vremenu čarobno sedme-

nečimurnost me je privedla k padcu. Ne-koč namreč, ko sem gledal z okna in pestoval tebe, mi je prišlo na misel, da bi te pokazal ulici, v kateri sem živel. Tu zagledam baš pred najino hišo mado devojko, pogovarjajočo se z mladim možem. Pogajal se je za njeno naklonjenost. Videl sem, kako jej je poskakovalo srce v triumfujoči radosti, in obenem slišal, kako se je hlinila hladno.

„Nisi prvi,“ je odgovorila kratko, »ki mi govori tako. Navajena sem slišati podobne besede, kjerkoli se prikažem.“ Mladenec je povesil glavo, in videl sem, kako si je skrivaj mislila v srcu: — »Više bode cenil mojo ljubezen, če verjame, da me tudi drugi cenijo visoko. Izmislim si nekaj, kar me napravi zanimiv.“

Njen pogled je padel na mojo zapuščeno hišo.

»Ali vidiš tu ta zaprta vrata in ta okna, iz katerih gleda praznosta?« je rekla. »Mož, ki je bival tukaj, me je ljubil blazno. Odklanjala sem njegovo ljubezen. Izginil je. Morda se je zaradi mene usmrtil.«

(Dalje prihodnjič.)

Blagor na vrtu cvetocih breskev.

Čudna povest.

Češki napisal Julijus Zeyer.

(Dalje.)

„Pozabil sem na prizadeto mi žalitev in prijel roko, ki je bila mehka kakor perje tega pava, radi katerega je pravkar zabavljala devojka. Hipoma me je dvignila neka tajnostna moč od tal, in ostal sem na devojčini strani pod cvetočimi peonijami. Naslikani horizont se je pričel poglobljati, in bilo mi je, kakor da padam v propast. Vrtelo se mi je v glavi. Slišal sem peti ptičke, in voda v jezeru se je razvalovala. Vse je dihalo resnično življenje. Devojka me je vedla v palačo in mi med potom povedala, da se imenuje Laohin. Ne vem, zakaj mi je to povedala takoj; nisem je vprašal. Laohin mi je takoj prepevala najkrasnejše pesmi ter igrala pri tem na lutnjo, ki jo zdaj ti imenuješ svoje imetje. Nato me je vprašala, če bi ne hotel ostati pri njej. Čutil sem, da je prišel čas maščevanja za zasmeh, ki sem ga bil deležen za svoje stihle, in torej odgovoril, da bi ostal več časa, če mi zajamči boljše za-

bavo, kakor so bile te pesmi, katere sem pravkar slišal. Zardela je jeze, nato pa se je spustila v odkritosrčen smeh. »Boljšo zabavo imaš dobiti, neuljudnež,“ je rekla. Peljala me je v sosedno sobo, odprla okno in rekla, naj pristopim. Tedaj sem krilnil presenečenja, katerega več nisem skrival. S tega okna sem videl celi svet, ležeč pred menoj nalik zemljevidu. Videl nisem samo pokrajino, ampak tudi notranjost mest, hiš in, kar je bilo najzabavnejše, notranjost ljudi. Slišal sem, kaj govore, in zajedno videl, kaj mislijo. Dolgo nisem mogel gledati, kajti v glavi se mi je vrtelo.

»No, ali ostaneš?« je vprašala Laohin.

»Na veke sem tvoj,“ sem vskliknil.

»Prav!« se je radovala in nato pristavila: »Toda moram te svariti. Če gledaš s tega okna, si neviden za celi svet, toda le dotlej, dokler s svojega vzvišenega stališča z nikomur ne spregovoriš. Samo eden vsak, ki bi veljal minoidočemu, in tvoj sen je dosanjan. Potem bi bila drug za drugega izgubljena za vedno.«

Zahvaljeval sem se usodi, da morem biti srečen pod tako lahkim pogoji. Takoj sva slavila svatbo, in za tri dni sva se imela resnično rada. Brez hrepenečega

robarstvo mavrico, katera si je v Klavžah pri slapu izvolila svoj stalni dom in katera se ti kaže kot znamenje miru in sprave, da so premagane vse naravne zapreke, ter, da sta se zmagoviti gosp. podjetnik in reka Bača pogodila, da bosta drug drugemu udano in zvesto služila.

Radovedni turisti, kateri hočete v vsaki tolmun povohati, ne pozabite, kadar Vas »lukamatija« po Baški dolini prevaža, da v Podmeltu izstopite ter občudujete opisano prirodno krasoto.

Ravno tik kolodvora 35 m od železniškega magazinskega tira na Podmetiški postaji, pri slapu v Klavžah, se je dvignila kakor iz razvalin propalih podjetij, orjaška in moderna stavba in to je nova tvornica, opremljena z najnovejšimi in modernimi stroji, v kojih se bodo izdelovali različni lesni izdelki. To podjetje ima tudi prvo električno centralo v Baški dolini. V novi tovarni je turbina za 30 konjskih sil, ostale vode pa, za koje je vsa vodna stavba zaježda itd. napravljena, cenijo večšaki na 400 konjskih sil, koje bode služile novim tovarnam ob desnem bregu reke Bače.

Mimogrede naj omenim, da je gosp. podjetnik, vsa naporna tehnična dela pri vodni stavbi in mehanične izpeljave ter razsežne trasmisije v novi tvornici s svojo vzorno in podjetniško spretnostjo strokovnjaško in mojstersko ter v splošno pohvalo sam izpeljal.

Podmelec mora radi ugodne železniške zveze in radi stalne in velike vodne moči v kratkem času postati večje industrijsko središče.

Opisano podjetje v Podmeltu naj bo de bodrilen vzgled vsem slovenskim kapitalistom, kateri svoje tiščake tiščijo rajši, ko da bi snovali različna podjetja. S tem bi svoje kapitale zasigurali in bogato naložili, našim delavcem pa bi bil stalni zaslužek preskrbljen. Mnogo bogastva je še skritega v naših slovenskih vodnih silah. Tuji špekulantje prežijo, da bi vse te pozicije v svoje področje spravili ter onemogočili slovensko industrijo, kar bi bilo za nas neznanska izguba. Izgled g. Križniča naj bo vspodbudilen na vse strani.

Pred 1 kozarec vede iz »Tempelovega« vreleca pospešuje tek in prebavanje ter žene na vodo. »Styria-vrelec« ima enake lastnosti, a močnejši učinek.

Zaloga pri An. Jeretiču in A. Seppenhoferju v Gorici.

Družba sv. Cirila in Metoda.

4. julija velika vrtna veselica na Katarinijevem vrtu. — Slovenci, Slovenke, pozor! — Hanibal ante portas! — Doslej smo se goriški Slovenci borili z enim samim sovražnikom, Lahom. Sedaj smo pa dobili še drugega nasprotnika, oholega Nemca, ki steza svoje grabežljive prste po naši zemlji, hoteč nam na zavraten način ugrabiti najsvetejše, kar imamo: rodno zemljo, odtujiti nam naš najdražji biser: našo dečo. Nemško nenasitno žrelo je požrlo polabske Slovence, žre poznanske Poljake, a sedaj je ta sovražnik vrgel svoje mreže na primorske Slovence: bavi se z ustanovitvijo otroškega vrtca, v katerega bi vjel otroke slovenskih delavcev in jih odtujil njihovem jeziku. Ruski pregovor pravi: Car daleko, a Bog visoko! Mi namamo nikogar, ki bi nas v tem neenakem boju podpiral. Pomagati si moramo sami. Da pa odolimo temu navalu požrešnega tujca, strniti moramo svoje moči v mogočen odpor. Družba sv. Cirila in Metoda odpre še to leto v Korminu drugi razred ljudske šole, a na pokopališčni cesti v Gorici se otvori slovenski otroški šolski vrtec. V ta namen priredita združena ženska in moška podružnica 4. julija veliko vrtno veselico na Katarinijevem vrtu. Slovenci! 6. julija bomo praznovali god naših blagovestnikov in zaščitnikov sv. Cirila in Metoda. Zažgimo jima na čast kresove v svojih srcih in v svetem navdušenju za sveto stvar, položimo vsak po svoji moči svoj obolus na domovinski žrtvenik. Vsakdo naj pride k tej veselici, da proslavi njiju spomin in stori svojo narodno dolžnost, a kdor bi bil ta dan zadržan, določijo naj svoj prispevek odboru.

Nemci se gibljejo, ali naj bi mi spali? »Vsi na krov!« to bodi naše geslo.

Tu ne velja nikak izgovor. Nemci imajo svoja zborovanja in posvetovanja, gledé ustanovitve nemškega otroškega vrtca na cesti proti pokopališču. Na dan sv. Rešnjega Telesa je bil v park-hotelu na solkanski cesti koncert v prid nemškemu šulferajnu. Tu bi se lahko marsikateri Slovenec prepričal na lastne oči, kako razume Nemec svoj posel. Tudi odposlanec ljubljanskih Nemcev smo videli, med njimi nadzornika Perza. Kdor ni slep, mora videti in spoznati, kaj je njegova dolžnost. Pokažimo peščici nemških pionirjev, da je tu naša zemlja in da smo pripravljeni storiti vse, da nam je lačni tujec ne ugrabi.

Da doseže veselica podružnice sv. Cirila in Metoda zaželjeni uspeh, prosi se slovenske dame in gospice, da bi blagovolile darovati veselicinemu odboru kak dobiček za nameravani srečolov ali jestvine za buffet. Darove za srečolov naj se blagovolijo poslati od danes naprej odbor-nicam gospem Drufovk, gosposka ul., dr. Faganel, ul. Dreossi 9 in Komačevi, Nuška ul. 14. Jestvine pa sprejema odbor na dan veselice dne 4. julija od 10. predpoldne do 2. popoldne pri Katariniju. Plemenite darovalke so naprošene, da priložijo daru listek s svojim imenom. Čim več bo darov, tem večji bo prebitek veselice. Pokažimo tedaj, da nam je pri sreči sreča in blagor domovine!

O d b o r.

Za družbo sv. Cirila in Metoda pošilja g. I. Mrak iz Pečin K 4.62 nabranih na Telovo na Pečinah, veselač se zmaga rójaka g. A. Klemenčiča nad »črnim kosom«.

Družbi sv. Cirila in Metoda so darovali za 6. junij med drugimi tudi ti-le: veseli gostje v hišah Živic, Marinič v Vitovljah in pri »Martinu« v Sempasu po g. Južju Saveca, poštarju v Sempasu 14 K 40 vin. in zavezni naprednjaki v Rihembergu po g. Vinkotu Cigoju 6 K 30 vin. (Iz pis. dr.)

Podružnica sv. Cirila in Metoda v Dornbergu vprizori v nedeljo, dne 20. junija 1909 v dvorani »Edinosti« Moč uni-forme operetno burko v treh dejanjih s spremljevanjem vojaškega orkestra. Spisal Jaka Štoka, vglasbil H. O. Vogrič. Režiser: g. Jaka Štoka. Začetek točno ob 3. in pol pop. — Po uprizoritvi priredi dr. »Naprej« ples, katerega čisti dohodek pripade podružnici. Vstopnina: k veselici s sedežem I. in II. vrste 1 K 60 vin., III. — V. vrste 1 K. Stojišče 60 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor. Veselica se vrši ob vsakem vremenu.

Domače vesti.

Nadvojvoda Franc Salvator je bil predvčerajšnjim v Gorici. Vrne se zopet v petek ter nastani v hotelu »Südbahn«. Nadvojvoda je bil v Gradišču ob Soči ter se udeležuje z drugimi višjimi častniki po Furlaniji izleta v vojaškoučne svrhe.

Voditelj goriškega okrajnega glavarstva, dvorni svetnik grof H. Attems, je šel na dopust za nekaj tednov, in sicer je odšel v morskopališče Gradež. Njegov namestnik je namestništveni tajnik Jos. Gasser.

Več višjih častnikov, s feldmarš. I. Fr. pl. Hortsteinom na čelu, je došlo v Gorico v vojaškoučne namene.

Dijaški tamb. zbor v Gorici priredi v soboto dne 19. junija ob 8 1/2 uri zvečer tamburaški koncert s petjem na vrtu hotela »Pri zlatem jellenu«. Koncert se vrši v slučaju slabega vremena v dvorani. Spored se dobi pri blagajni. Vstopnina znaša za osebo 50 vin, za družino 2 K. — Ker je čisti dobiček namenjen v šolske svrhe, se preplačila hvaležno sprejmejo in oznanijo v časopisih.

Vspored koncerta, ki ga priredi Dijaški tamburaški zbor dne 19. junija 1909 na vrtu hotela »Pri zlatem Jellenu«, je tale: 1. V. G. Brož: »Pod slavjanskim barjakom«, koračnica, udara tamburaški zbor. 2. L. Blodek: Odlomek iz opere »V vodnjaku«, udarja tamburaški zbor. 3. V. G. Brož: »Stante zvezde«, serenada, tenor solo s tamburaškim zborom. 4. B. Smetana: Potpourri iz opere »Prodana nevesta«, udara tamburaški zbor. 5. Sl. Katkič: »Zbogom more«, varijacije za brač-solo s spremljevanjem tamburaškega zbora. 6. Iv. pl. Zajc: »U boj!« izvaja pevski in tamburaški zbor. 7. V. G. Brož: »Na valovih jadranskega morja«, valček, udara tamburaški zbor. 8. V. G. Brož: »Venec

slovenskih narod. pesmi«, udarja tamburaški zbor. Po koncertu prosta zabava.

Začetek ob 8. uri in pol zvečer. — Vstopnina: za družino 1.50 vin., za druge 50 vin., za dijaške 30 vin. Čisti dobiček je namenjen za »Dijaško kuhinjo« in otroški vrtec v Gorici. Preplačila se hvaležno sprejemajo. — NB. V slučaju slabega vremena se vrši koncert v dvorani. Za obilen obisk se priporoča dijaški odbor.

Danes se vrši pred poroto v Celovcu znana tiskovna pravda dež. poslanca in namestništvenega tajnika Gasserja proti »Corrieru« radi očitane falzifikacije volilnega akta v Berbučevi volitvi. »Corriera« bo najbrže drago stalo to, da je sedel na lim slov. klerikalcem.

Učiteljski naraščaj. — Zadnja leta se opaža silen naval deklet, ki se oglašajo za sprejem na tukajšnje učiteljske. Polovica, da celo 2/3 se jih mora zavrniti, ker sprejme se jih le 40, a še to število je previsoko, ker ne dobe službe, ko se izšolajo. Zato se opozarja obrtnike in kmete, ki največkrat z velikimi težavami vzdržujejo svoje hčere v šoli, v nadi, da jih pripravijo do dobrega kruha in da jim bodo morda kedaj celo povračale, naj nikar ne silijo toliko na učiteljske, ker šolanje je silno drago, a dandanes učiteljca niti službe ne more več dobiti, ker so vsa mesta zasedena, a še se sprehaja lepo število učiteljic, ki so že pred več leti dokončale šolanje. Tudi naj pomislijo, da ni vse zlato, kar se sveti in da položaj učiteljice ni najugodnejši, večkrat na deželi niti hrane ne more dobiti. Velika večina učiteljic vam potrdi, da bi bile bolj srečne in zadovoljne, ako jih niso bili dali stariši v šolo in ako bi jim bili tisti denar, ki so ga za njih šolanje potrosili raje za doto odenili. Da se morajo hčere uradnikov, učiteljev in sploh uslužbencev šolati, je umevno, ker nimajo drugega dela in ako pozneje tudi službe ne dobe, niso s tem ničesar izgubile. Vse drugače je to pri kmetijskih dekletih. One se odvadijo kmetškemu delu in ako ne dobe službe, kaj naj začnejo doma, kjer največkrat vlada pomanjkanje in se je komaj čakalo, da hči dokonča šolo in da bo še domačim pomagala. Kam zajde tako dekle?

Ako pa hoče kdo dati svojo hčer v šolo samo zaradi izobrazbe, tedaj stori veliko bolje, da jo pošlje v kako gospodinjstvo šolo, kjer se bo pripravljala za svoj prihodnji stan, kakor gospodinja, kajti z učiteljskega prinese v tem obziru zelo malo, ali nič. Dolžnost našega dež. zastopstva bi bila, da se vsaj ena taka šola ustanovi v Gorici, ali kje drugje in se tako odpomore tej veliki potrebi. Menim, da najmanj tako potrebna bi bila taka šola, kakor kmetijska šola za mladenče.

Šolnik.

Slikar Jakopič je otvoril v soboto v Ljubljani umetniški paviljon in razstavo slov. umetnikov. Na razstavi so zastopani z Goriškega: Bucic, prof. Gvaiz, Klemenčič, Šantel A., Šantel H. in Šantel Š.

Potrata »za čast božjo«. — Župnik Kokošar je opisal v »Gorici« nove orglje v Štanjelu. Te orglje imajo kar 11 d v a manuala in 11 pevajočih spremenov. Zato so jako močne, župniku K. se zde celo premočne. Ali zato pa stanejo K 4300 in so kupljene pri Nemcu v Mariboru.

Kako malo je dandanes denarja za nujne in koristne naprave. Kraševci stokajo o slabih časih in moledujejo za podpore! Ali Štanjelci so imeli 4300 K, katere so nesli Nemcu v Maribor, da imajo nove orglje! Kdaj vendar že naše ljudi sreča pamet!

Sanitetna služba pri c. kr. ravnateljstvu drž. žel. v Trstu. V področju tega ravnateljstva drž. žel. se v kratkem na novo odda več mest železniških zdravnikov; zadevni razglas se objavi te dni v »Osservatore Triestino«.

Nesramno sta se bila zagnala zopet oba farovška lista v drž. poslanca g. Štreklja, češ, da ga ni bilo na Dunaju, ko je šlo za bosenskega kmeta. Bitka za bosenskega kmeta se je bila v parlamentu v torek, pred 8 dnevi. Takrat je bil na zvoč seveda tudi Štrekelj. Če ga prej slučajno morda enkrat ni bilo, ni to nič hudega. Nič takega se ni zgodilo, da bi se mu moglo kaj očitati. Sama peklenska hudobija narekuje obema farovškima listoma tako pisarijo s hudobnim namenom. — Dejstvo je, da je naš poslanec vedno na Dunaju, le če ga posebni opravki zadržijo kak dan,

ga ni. To se zgodi redko — ali Gregorčič in Fona pa vidiš po goriških ulicah, kadar hočeš, čeprav zboruje državni zbor. — In taka vest izide v listu tistega Gregorčiča, ki je prelezel doma cela zasedanja drž. zbora; ko je bilo neobhodno potrebno, da bi bil na Dunaju ter branil in delal za goriške Slovence. Samo falotstvo se drži teh farovških listov!

Slovenska Matica. — V zadnjem času so poslali Matici krajepisnega gradiva z Goriškega gg:

Anon Zorzut, nadučitelj v Medani, posredovanjem svojega g. sina, četrtšolca; sedmošolci: M. Brezigar, Domen Butkovič, Artur Mrevlje in Št. Podberšček šestošolca Josip Likar in Josip Tomšič petošolci: Jos. Bitežnik, Fr. Jerkič, Zdravko Poberaj in L. Velikonja, ter četrtšolce Ludovik Zorzut. Bodi imenovanim gosp. v imenu Maticinega odbora izrečena najiskrenejša zahvala za njih pripriznani trud in naj bi bila njih trudoljubivost tudi v izpodbujo njihovim gg. drugom, srednješolskim dijakom goriškim.

Neki »katoliški« smrkavec iz šole Rejec-Capudrove je poslal na g. poslanca A. Gabrščka nesramno pismo. Mladi izprijenec kaže nečista nagnjenja, kakoršna so doma v črnem taboru. Naj se pripravljaj on na tisto »podjetje«, katero nasvetuje. »Katoliška podlaga« je takemu »podjetju« edino primerna. — Pismo pa kaže, kako je zadnji čas, da se napno vse moči, da znani klerikalni »čuki« ne vzgoje skrajno surovih ljudi, ki bi bili v veliko nečast Goriški!

Nova vojaška bolnišnica v Gorici. — V deželni dvorani se je vršila komisijska preskušnja načrta za zgradbo nove vojaške bolnišnice, ki bo stala koncem Tržaške ulice.

Naloga češke kmečke žene. Na velikem shodu organizirane češke kmečke mladine na binkoštni ponedeljek v Pragi je dejal Zvezin tajnik Rudolf Beran o češkem kmečkem ženstvu: »Ženo smo postavili v naših organizacijah na jednako-pravno stališče z možem. Žena naj deluje z njim vred za duševni, narodni in gospodarski napredek češkega ljudstva. Kmečka žena naših dni se ne odtuja družstvenemu življenju. Uprav to nas napolnjuje z radostjo, to budi v nas nadejo, da mladinska organizacija obrani češko kmečko ženo pred pogubnimi učinki klerikalizma. To s črnih nitk spleteno mrežo mora pretrgati naša kmečka žena v bodočih dnevih. V naših organizacijah je združenih 21.400 kmečkih mladeničev in deklic; deklic naših mlilih družic, je v tem številu 38% ... Tako se govori seveda na — Češkem. Ponas na Slovenskem vabi duhovščina nemoteno žensko mladino v svoje mreže — ker dobro ve, kak pomen v narodu imajo bodoče matere. Tu se odpira široka cesta težkega, a neizmerne važnega dela za slovensko izobraženstvo.

Češka socijalna demokracija o novoslovanstvu. — Da se tudi na Slovenskem zve, kako sodi o »peterburškem romanu« in novoslovanstvu češki socijalist in državni poslanec Hudec, navajamo (po »Nar. Del.«) nekoliko stavkov iz njegovega podpisane-ga članka v »Pravo Lidu«, ki je bil odgovor na napade poljskega soc. poslanca Daszynskega v državnem zboru na »peterburškega romarja« Kramara: Češka socijalna demokracija kot stranka doslej ni zavzela k novoslovanstvu nobene stališča, s stališča delavskih interesov smi biti vobče napram njemu najmanj razlo- dušna. Govor poslanca Daszynskega je vzbudil zaradi tega ogorčenosti in popolnoma spontanega nesoglasja, ker sploh ni govoril z delavskega stališča k stvaritvi temveč s stališča kulturnega, narodnega in plemenskega, predvsem pa s stališča političnega, a to kot Rusom skrajno sovražni in in zaradi tega pristranski Poljaki njegovi dokazi proti dr. Kramaru in novoslovanstvu so nasilno stolčeni in sklepi nepravilni. Mi smo socijalisti, mi smo dvignili idejo pobratenja vsega delavstva in pobratenja vseh narodov visoko na šč — in ako ni fraza naša ideja, ni tudi fraza ideja zbližanja Slovanov. Vsako delo in prizadevanje k zbližanju in prijateljstvu narodov — in tudi slovanskih — je delo in prizadevanje kulturno. Poti do tega so različne. Ako se govori o ideji kulturnega ter gospodarskega zbližanja Slovanov, pa pride poljski socijalni demokrat (ter slovenski socijalist in klerikalec)

očitki plemenskega fanatizma, ruskimi rublji, tatovi, vislicami in špiclji — in Bielo-ljavek ter princ Liechtenstein ploskata, da si rok ne polomita. Ako potuje Wolf na Nemško in tam Čeha na najgrši način blati, ni to noben politični dogodek in soder Dazynski (s Kristanom in Lampe-rom) se zato ne zmeni; kadar pa potuje Krautar v Petrograd, se razburja Avstrija (in slovenski socialistični ter klérikalni patrijotje) in sodrug Dazynski ga v ime-nu socialne demokracije smeši in stavi na sramotni oder So v Avstriji in Ev-ropi činitelji — posamezniki, strankarski in državni — kateri ne marajo niti nove de-mokratske Ruske. Hočejo imeti Rusijo razdrapano in oslabiljeno ter si žele Slo-vane razcepljene povsod. In na teh čini-teljih bi mogel Dazynski uspešneje iskati plemenski in narodni fanatizem »O-stanite doma in bratite se tu« kliče Das-zynski v patrijotičnem navdušenju Čeh-ov v trenutku, ko je oficijelna Av-strija prečela pomoč od oficijelne Nemčije in ko Avstrija noče biti av-strijska temveč nemška. Politika avstrijs-kih Nemcev zahteva jaki protitutež» Tako čuti in govori češki socialist. Slovenski socialist se s slovenskim kle-rikalcem vred seveda ne moreta povspeti na tako visoko stališče; deloma iz nizkot-nih in ozkosrčnih strankarskih interesov, deloma iz onega znanega ter toliko šiba-nega vladnega mantelustva. Pa kdo bi se prepiral z ljudmi, ki politično živijo samo od psovovanja in brcanja naprednjakov ter neljubili jim političnih nasprotnikov?

Iz Mirna. Dva utopljencea. — V ne-deljo dne 13. t. m. se je tu zgodila velika nesreča. Vipavini leni valovi so zahtevali dve mladi življenji. Utonil je 23-letni čev-ljar Rudolf Markič iz Vrtojbe in 18-letna Frančiška Silič iz Orehovelj.

Besednjak Boštjan iz Orehovelj in Rudolf Markič iz Vrtojbe sta se ob 4 in 1/2 hotela pripeljati iz Mirna pri Štanti na o-rehovsko stran v družbi dveh mladih dek-let Marije Devetak iz Mirna in Frančiške Silič iz Orehovelj v malem čolničku. Sme-lijaje so pluli po motnih Vipavinih valo-vih smrti v naročje. Rudolf Markič, vesel in priden mladenič, je začel na rahlo zibati čoln in dražiti mladi dekleti, da se zvrnejo v vodo. V hipu so se preveč nagnili in čoln se je zvrnil. Rudolf Markič in Frančiška Silič nista mogla priplavati iz vode in u-tonila sta. Krik otrok in obupajočih žen — ki so gledali ta žalostni prizor z državne ceste — je privabil vse polno ljudi na kraj nesreče, a žalibog prepozno. Boštjan Be-sednjak in Marija Devetak sta se rešila, a ostala dva sta našla svoj grob v kalni Vipavi. Tribušon Rudolf, čevljar iz Mirna, je skočil v vodo, da bi reševal nesrečnika, a kmalu bi še sam onemogel in v kritič-nem trenutku, ga je rešil lastni brat strojar Karol Tribušon. Čast pogumnima možema, le žal, da je bil njih pogum brezuspe-šen. Karol Tribušon je iskal utopljence in še le po kakšnih 20 minutah je največjim naporom spravil iz vode mrtvo Frančiško Silič, a ves trud je bil brezuspešen, ker vse umetno dihanje je prišlo prepozno za nesrečno dekle, katero so potem na nosil-nici prenesli na žalostni očetov dom v O-rehovlje. Ponesrečenega Rudolfa Markič se je po enournem iskanju dvignilo iz Vi-pavinih valov in odneslo v mirenko mrt-vašnico. Kolesar iz Mirna je opozoril v Vrtojbi nesrečne stariše na nepričakovano smrt. Žalost starišev je v resnici pretre-sujoča, a neizprosna smrt je uničila dve mladi življenjapolni bitji. Počivajte v mi-ru! — Zadnji čas je že, da bi politična ob-lat prepovedala rabo teh lahkih majhnih čolnov na reki Vipavi, s katerimi se ravno Orehovci skoraj vsak dan prevažajo v Miren in vračajo na dom. Priporoča se vedno previdnost pri veslanju po naših vodah, a vse zastoj — smrt zahteva svo-je žrtve!

Kolesarsko društvo »Danica« nazna-ja vsem g. dirkačem, kateri žele dirkati, da se bode vršila glavna poskušnja cestne dirke Miren-Gorica v četrtek večer dne 17. t. m. ter so vsi dirkači naprošeni, da pridejo ob 6. uri zvečer v društvene pro-store gostilne Molar.

Važna razsodba o voznih listih na že-leznicah. Stavbenik Fr. Brázda je zahte-val na postaji v Šumperku voznih listek. Ker mu je uradnik hotel dati nemški li-stek, ga Brázda ni sprejel ter je potoval brez listka. Državna železnica je Brázdo

tožila na plačilo lista in globe pri sodišču v Usti n. Orlico. Tožba je bila pa odbita in železnica obsojena povrniti troške. Stav-benik Brázda je pa dolžan plačati navadni potni listek, ker je potoval brez listka. Pri razpravi je bilo konstatirano, da ima že-leznica v svoji službi ljudi, ki ne znajo če-ško. Nadalje, da obstoji naredba, glasom katere morajo biti na Češkem, Morav-skem in v Šleziji vse tiskovine nemško-češke ter morajo biti izpolnjene v jeziku stranke. Razsodba pravi, da ako bi tudi ne bilo te ministerijalne naredbe, da pač za-dostuje že sedaj veljavni zakon za to, da se mora na češke zahteve s strankami če-ško uradovati ter jim na zahtevanje izda-jati take listke, da je stranka lahko razu-me. Ako so na Češkem za državne želez-nice veljavni ti zakoni, morajo biti veljavni tudi na Slovenskem. Opozarjamo slo-vensko občinstvo, naj povsod zahteva pri blagajnah državnih železnic slovenske vo-zne listke. Ta zahteva je popolnoma za-konita in železnica ne more nikogar pre-ganjati z globami, ako nemškega voznega listka ne sprejme in potuje rajše brez list-ka, kakor z listkom, katerega ne razume.

Aretirali so v Gorici nekega Confor-tija, ki je baje v zvezi s polomom »Banca popolare goriziana«. Pravi se, da je do-bival od bivšega ravnatelja Colle denar, in sicer od velikih svot, s katerimi si je postavil skladišča lesa v Špitalu in Beljaku na Koroškem. Aretirali so tudi njegovo ženo v Beljaku ter jo pripeljali v goriške zapore.

Izpred sodnije. — Radi tatvine kož v vrednosti 49 K je bil obsojen 27 letni An-drej Jazbec iz Rihemberga v težko ječo 2 mesecev s postom vsak mesec. — 28 letni H. Panzon iz Tržiča je bil nšel z že-no Calligarisovo, ko je bil mož odsoten. Panzon je obsojen za to na 3 mesece tež-ke ječe s postom vsak mesec.

Padel je ter si zlomil desno nogo 46 letni Fr. Renar iz Štjaka. V Gorico so ga peljali po noči v miraku, kar je najslabše vplivalo na bolnika.

S črešnje je padel 26 letni Leopold Pintar iz Kojsčanke županije ter se nevar-no poškodoval. Zdravi se v Gorici pri usmiljenih bratih.

Zahvala. — Vsem prijateljem, znan-cem in tovarišem se tem potom zahvalju-jem za nabrano mi podporo K 21.40, ki mi je bila izročena 6. t. m. Še enkrat srčna hvala vsem, ki me podpirajo v moji težki bolezn. — Josip Vižintin.

V nedeljo 20. t. m. se vrši v Prvačini veliki javni ples v restavraciji g. Ant. Vo-dopivca pri kolodvoru. Svira sokolska godba iz Prvačine.

Zgubila se je zlata zapestnica v obliki verižice od »Malega doma« do Kapucin-ske cerkve, oziroma do Šolske ulice. Ke-dor jo je našel, naj se oglasi v našem n-pravništvu.

Gospodinje! Učite se pred vsem Pekatete dobro pripravljati!

Zveza narodnih društev.

Izobraževalno društvo »Novi žar« za Rupo-Peč je odneslo svojo veselico od 4. julija na 18. julija in to radi veselice, ka-tero priredi ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici o priliki svoje 20 letnice.

Bralno in pevsko društvo »Vipava« v Mirnu priredi v nedeljo 20. t. m. javni ples.

Bralno in pevsko društvo »Venec« na Preserjah pri Rihembergu priredi dne 27. junija t. l. lepo veselico s petjem, igro, de-klamacijo in plesom. Prosi se bratska društva v okolici, da ne prirejajo ta dan svojih zabav.

Predsedništvo »Zveze narodnih dru-štev« se tem potom zopet obrača do p. n. občinstva s prošnjo po knjigah. Res je si-cer, da se v tem času malo bere po deželi, ker je kmetsko ljudstvo skoraj cel dan za-posleno, toda Z. N. D. mora že sedaj prid-no nabirati knjige, da je na jesen pripravljena ugodoti množicim se prošnjam naših društev po lepem, poučljivem čitivu. Za-torej darujte po možnosti knjige, ki rode toliko dobrega sadu med priprostim na-šim ljudstvom, ki spoznava bolj in bolj, kako prijateljice so človeku knjige. Mno-

go, mnogo naših knjig je že med ljudstvom in poročila nam pravijo, da se je povsod ljudstvo z največjim veseljem oklenilo na-ših serij. Upajmo, da ta naš klic provzroči med občinstvom navdušen odmev!

Z. N. D. prosi vsa ona društva, ki ne rabijo več naših iger, naj jih nam pošljejo, da zamoremo z istimi igrami postreči tudi drugim.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Na zadnjem živinskem trgu v Gorici je bilo 450 glav goveje živine, 10 konj, 500 prešičev.

Opozarjamo na čaj, katerega bosta založila v korist družbe sv. Cirila in Me-toda gosp. Fran Kovač in Ignacij Novak pod tvrdo: »Prva slovenska zaloga čaja in ruma na debelo v Ljubljani«. Zavitki bodo, srebrna znamka po 10, 20 in 50 vin. Zlata znamka po 30 in 70 vin. Poslovati bosta začela z 1. julijem t. l. ter opozarja-mo p. n. trgovce, da blagovolijo svoja cenjena naročila v svrhu točne-postrežbe vže sedaj vposlati. Naročila sprejema do 1. julija solastnik tvrdoke Fran Kovač, Lju-bljana, Stari trg 12.

Politični pregled.

Državni zbor se bavi z vladnim fi-nančnim načrtom. Skoro vsi govorniki nastopajo za saniranje deželnih financ, iz-ljajo pa se proti davku na pivo in žganje.

Italijanski poslanec proti irredenti. — Poslanec Arton, tajnik ministra Tittonija, je govoril v terek v državnem zboru v Rimu in rekel med drugim: »Do l. 1878. so stali naši odnošaji z Avsrijo dobro. Irredenta je pa vsespokva-rila. Dasenočeslišatina Dunaju o uravnavi severne meje, da segleda vedno in vedno Italijo z nezaupanjem, to je zakrivila irredenta. Tarak-rana na poli-tični vestina našega naroda nima ničesar iskati v Trstu. V Trstu stoji za Avsrijo nemško ljud-stvo in Nemčija. Torej stran z o-tročjimi zahtevami! Vrnite se že enkrat k zdravi realni poli-tiki!« Hud poper za naše irredentce.

Plačilo Lahom. — Ker tako lepo slu-žijo vladi poslanci laški ter glasujejo za njo v stiskah in težavah, dobivajo dobro plačilo za to. Po glasovanju v terek je bila ustavljena sodna preiskava proti onim laškim visokošolcem, ki so 23. dec. lani na dunajskem vseučilišču streljali iz re-volverjev ter se je pričakovalo za nje ostro kazen.

Volitve v Trstu.

Z napetostjo smo pričakovali izid vo-litev v Trstu v nedeljo. Prepričani smo bili, da Slovenci nastopijo lepo, toda ta-kega uspeha pa le nismo pričakovali.

Slovenska stranka je v okrogli šte-vilki dobila skupaj v okolici 4000 glasov, v mestu pa 3200, skupaj torej okoli 7200 glasov. Temu nasproti je socialno-demo-kratska stranka dobila v okolici skupaj okoli 1350, v mestu 5450, skupaj okoli 6800 glasov. Laška liberalna stranka pa je dobila v okolici okoli 300 glasov, v me-stu 5770, skupaj okoli 6100 glasov. —

Slovenska narodna stran-ka je torej v mestu in okolici skupaj dosegla največ glasov, izmed vseh drugih strank. Za Slovenci pridejo še le po številu glasov socialisti (med katere je treba ušteti tudi slovenske socialiste) in še le potem pride laška liberalna stranka.

V okolici so izvoljeni: **Miklavc** 1086 glasov (soc. demokrat Končnik 324, Lah Moretti 89); **Bekar** 1157 glasov (soc. demokrat Milost 516 glasov, Lah Cimade-ri 110); **Ferluga št. in dr. Pertot**, prvi 1753, drugi 1730 glasov (soc. demokrat Kopač in Pitoni po 515 in 516 glasov, La-ha Ferluga in Kumar 154, oz. 191 glasov.)

V mestu so v vseh 6 okrajih ožje vo-litve.

I. okraj: Dr. Slavik 247 glasov, soc. demokrat Spazzal 389, Lah dr. Cosu-lich 519; ožja volitev med soc. demokra-tom in laškim liberalcem. (Sv. Vid).

II. okraj: Hrvatini in Marin-kovič, 103, oz. 102 glasov, soc. dem:

Chiussi & Doff-Sotta 683, oz. 665, Laha Ferrazutti in Trojer 814, oz. 805 glasov; ožja volitev med soc. demokrati in Lahi. (Staro mesto.)

III. okraj: Dr. Gregorin in Mladovan 520, oz. 495 glasov, soc. dem. Novak in Perez 492, oz. 504, Laha Baldini in dr. Mrak 651, oz. 689 glasov. Ožja volitev med dr. Gregori-nom ter soc. dem. Perez in laš-kima lib. kandidata. (Novo mesto.)

IV. okraj: Kravos, Muha, dr. Ry-bar: 744, 748, 788 glasov, soc. dem. Colo-big, Gerin, Kermolj 683, 688, 636, Lahi Ara, Bratos, Gerbetz 1125, 1133, 1086. Ožja volitev med Slovenci in Lahi. (Bariera nova s Škorkljo).

V. okraj: Cotič, Gregorčič, Kolb, dr. Vilfan, 610, 616, 608 glasov, soc. dem. Blasizza, Calligaris, Senigaglia, Simo-netta 1455, 1419, 1474, 1447 Lahi Amaran-to Barelli, D'Osmo, Pulz, 1881, 2001, 1909, 1851. Ožja volitev med soc. dem. in Lahi. (Bar. stara in Kjadini.)

VI. okraj: Bolonič, Mandič, Može, Živic, 939, 949, 939, 937 glasov, soc. dem. Cerniechtz, Paulich, Pittoni, Puner 1779, 1782, 1816, 1783, Lahi Demarchi, Marchig, Masutti, Snidersich 803, 794, 806, 790. Ožja volitev med Slovenci in soc. demokrati.

Ožje volitve bodo jutri v sredo.

Pol. društvo »Edinost« priporoča za ožje volitve jutri v III. mestnem okraju, naj volijo dr. Gregorina in soc. de-mokrata Viktorja Perez; v IV. okraju: Kravos, Muha, dr. Rybar; v I. in II. ter V. mestnem volil. okraju se pri-po-roča voliti soc. demokrate. — med prista-ši laške stranke in soc. demokrati je voliti one, ki pomnožijo opozicijo v me-stnem svetu.

Sijajna manifestacija Slovenstva na tržaških tleh so bile te volitve. Razplnje-na je v nič trditve Lahov o laštvu Trsta. V Trstu, v mestu samem, je manifestovalo Slovenstvo svojo eksistenco, in še kako. Lahi so bili vsi iz sebe. Tolažijo se le še s tem, da ni prodril pri volitvah v mestu no-ben slovenski kandidat! »Piccolo« kriči »Evviva Trieste italiana« pa ga je pri tem strah, drugi govore bolj odkrito, ker pri-znavajo velike uspehe tržaških Slovencev v mestu samem. Ponosen mora biti vsak Slovenec na svoje brate ob Adriji. Živeji tržaški Slovenci!

III. mestni volilni razred voli 17. t. m. V vseh okrajih so postavljeni tudi slov. kandidatje.

Dasi je v Trstu volilna obveznost, vendar v nedeljo niso volili vsi, pač pa okoli 70%.

Razne vesti.

Samoslovenske ulične napise bo ime-la Ljubljana. Nemci so s svojo pritožbo proti samoslovenskim napisom pri uprav-ni sodnji pogoreli.

Potres na otoku Sumatra. — Korintji, malo nizozemsko mestece na zapadni strani Sumatre, je obiskal potres. 230 lju-dij je ubitih, mnogo ranjenih. Korintji le-ži ob vznožju vulkana Indrupera.

Morski roparji. — V bližini otoka Sa-motraki so napadli morski roparji dve grški jadernici, ju oropali in pomorili ka-pitana in moštvo. Neka druga ladja je do-bila te ladji na morju z vsemi mrlči na krovu.

Ruska pomorska ladja »Kambaia« je zadela pri vajah ob oklopnico »Rostislav« in se potopila. Kapitan, 2 častnika in 17 mornarjev je našlo smrt v valovih.

Svinja je razmesarila otroka v Leut-schachu. Otrok je bil sam doma; skozi od-prta vrata je udrila svinja, katere mu je razdrobila glavo in vse kosti.

Štiri umori. — Na Dunaju so zapri gospo Ano Kubovskiy, ki je na sunu, da je umorila štiri osebe v kratkem času. Te osebe so pri njej stanovale.

Princ Eulenburg je moral položiti kavcije 500.000 mark, da ga nimajo zapr-tega. Njegova obravnava radi krive pri-sege se bo vršila v kratkem. Kakor zna-no, je bil ta princ intimen prijatelj nem-škega cesarja.

Oproščen morilec. — V Florenci je bil bogati tovarnar Ciani pred porotniki opro-ščen. Ciani je ustrelil svojo ženo, ker ga je sleparila z drugimi.

Sprejmejo se zastopniki

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in zaloga peči, ponudijo vsako poljubno množino
patentiranih

zarezanih strešnikov

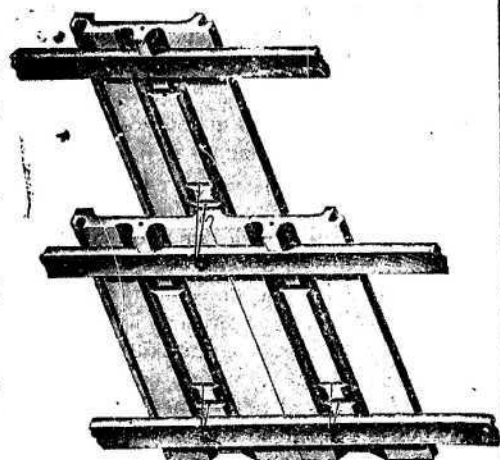
„Sistem MARZOLA“ (Strangfalzziegel) „Sistem MARZOLA“

Barve: a) rdeče naravno žgani, b) črno impregnirani.

— Najličnejše, najcenejše in najpreprostejše strešno kritje. —

Vsaki strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.
Takošnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike.

Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

V razjem se odda prodajalna z jestvinami v Gorici v ulici Vogel št. 2.

V najem se odda s 1. avgustom v jako lep lokal, pripraven za kakoršnokoli trgovino. Več se izve v upravnistvu.

Išče se uradnika, ki bi opravljal društvene posle v 2 društvih v Gorici. Plače približno 500 kron. Le pismene ponudbe je pošiljati na naše upravnistvo pod šifro: „Zmožnost“.

Meblovana soba s prostimi vhodom se odda v najem s 1. julijem na Kornu št. 11. Več se izve istotam.

Na prodaj je

dobro ohranjen gramofon z 12 ploščami.

Natančneje se izve v gostilni „pri belem zajcu“, Gorica, Plunska ulica.

udlikovana pekarija in sladničarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Varstvena znamka: „Sidro“
Biniment. Capsici comp.
Nadomestek za

Anker-Pain-Expeller

je povsod pripoznano kot najboljšo sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 1.40 in 2.— se dobi po vseh lekarnah. Pri nakupu tega tako priljubljenega domačega zdravila se je posluževati le originalnih steklenic v škatljah z našo varstveno znamko „Sidro“ ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA
k „zlatega leva“ v Pragi
Elisabethgasse št. 5 nova.
Dnevno razpošiljanje.

SUKNA

in modno blaga za obleke
priporoča firma

Karel Kocian tvornica
za sukno

v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorci franko.

Rimske toplice v Tržiču

(Monfalcone) na Primorskem.

Temperatura 38–40°. — Odprto od 1. junija do konca septembra. — Kopališče povečano in na novo urejeno s 40 sobami. Postrežba točna in izvrstna.

Oskrbništvo.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909.,

na novo otvorena velika manufakturna trgovina
Franc Souvan sin.

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu šte. 22
v Ljubljani.

Ant. Breščak-u
v Gorici,
v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo izbero pohištva vseh slogov za vsak stan, priprostega in najfinejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.
Lastna delavnica
za tapcirano pohištvo.
Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa,
podobe na sipe in platno, ogrevala,
zima in platno.

Naznanilo.

Manufakturna trgovina IVAN MARCUZZI dediči se je preselila s 3. junijem t. l.

na Travniki (Piazza Grande) št. 16.

Obenem se naznanja cenj. odjemalcem, da od 3. junija do 30. junija se bo razprodajalo vse blago, ki se nahaja sedaj na Travniku (Piazza Grande) št. 24 s 30% do 50% popusta.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.
Račun poštna hranilnice št. 837.315.

Na občnem zboru dne 30. maja 1909. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbo po 5½%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1908. s 6%.

Stanje 31. dec. 1908.: Zadrugnikov 1904 z deleži v znesku 89.362 kron. — Hranilne vloge: 1.727.304.70. Posojila: 1.693.201.—. — Reservni zaklad: 90.230.05. — Vrednost hiš: 111.755.28.

Phonola

je nek aparat, ki se ga pristavi h glasovirju, da zamore vsak — tudi oni, ki se ne razume prav nič na glasbo — igrati kakoršenkoli komad prav zivstno.

Dotični aparat je na ogled in tankaj daje tudi potrebna pojasnila zastopnik in zaglagatelj

Rajmund Kren

Gorica, Via Teatro.